

Cyclus “Denken”

Die strompelen tot waar?

Tot waar jij bent,

In rusten aan de bron

Kees van der Zwaard

Elise Woertman

17 juli t/m 21 augustus 2022

In de zomerperiode staat elke zondag een andere denker centraal. Wij rusten aan de bron, laven ons aan inzichten over wat ‘waar(heid) is’ en stellen onszelf de vraag: wat is voor ons waar en goed? Waarom zou je dat überhaupt willen weten? Wat zijn voor ons bronnen die ons te denken geven, die onze blik scherpere, ons handelen kleuren? Hoe zoeken wij met hart en ziel, met verstand en wijze mildheid onze plek in de wereld?

We hebben aan de voorgangers in deze cyclus gevraagd om hun een denker te kiezen die hen inspireert en uitdaagt, om aan de hand daarvan de viering vorm te geven. Dat maakt deze cyclus tot een bonte verzameling van zoekers naar waarheid en waarachtigheid.

17 juli

Voorganger: Trees van Montfoort

Thema: De ethiek van de grens tussen boerenland en natuurgebied (Martin Drenthen, 2020)

Lezing: Jesaja 11,6-9

Het stormt in het Nederlandse landschap. In de discussie over de inrichting van het landschap staan boeren, de voedselproducenten, lijnrecht tegenover natuurbeschermers. Het produceren van voedsel is een gerechtvaardigd doel, maar is er een grens? Het debat over natuur versus veehouderij wordt gevoerd vanuit verschillende morele opvattingen en ethische theorieën. Wat is belangrijker? Laten we de natuur zijn gang gaan of beheren we actief ten behoeve van het welzijn van onze fauna? Is er ruimte voor de wolf die zich spontaan in Nederland gevestigd heeft? Is er ruimte om dieren met rust te laten? In dit denken staat de ethiek centraal, maar niet los van de waarheid.

24 juli

Voorganger: Thea Peereboom

Thema: het goede leven voor allen

Lezing: Galaten 6,6-9

Manuela Kalsky schrijft in het boek ‘tussen waarheid en wijsheid’ dat wij deze wereld ‘anders’ moeten denken en leven. Dat wij ons denken en leven moet overstijgen, omwille van het visioen van ‘het goede leven voor allen’. Omwille van de vrede in een geglobaliseerde wereld is het van het grootste belang om de vraag naar ‘waarheid’ te stellen in het licht van dit ‘goede leven voor allen’

De betekenisvolle waarde, die in het omgaan met deze vraag richting geeft, is ook terug te vinden in het denken van Simone Weil. Zij is een opmerkelijke filosofe van de 20ste eeuw die bekend is als de patroonheilige van alle outsiders. Ook zij vindt dat wij in relatie tot onze wereld fundamenteel anders zouden moeten denken. En hierin zouden wij, te midden van gebrokenheid en de brokstukken in de wereld, ‘het goede’ levend moeten houden. In haar streven naar een absolute waarheid wijst zij alle dogma’s af! In haar denken is mystiek en verzet met elkaar verweven wat in onze tijd opnieuw tot inspiratie kan zijn.

31 juli

Wil je een dienst mee voorbereiden? Je kunt je opgeven bij de voorganger of via de website van de Janskerk. Ga onder Vieringen naar het overzicht van de lezingencycli, kies een cyclus en selecteer 'Ik doe mee' bij de zondag die je wilt helpen voorbereiden.

Voorganger: Johanneke Bosman
Thema: Luister aandachtig (Benedictus)
Lezing: Johannes 12, 35-36a

Vanuit het hart ontstaat een verlangen naar zoeken naar waarheid en waarachtigheid. Waar begint het denken over waarheid? Waar borrelt de zin van het zoeken? Vanuit het hart, wat opgeroepen wordt te luisteren. De roep om wakker te worden is tweeledig, wordt wakker om te gaan luisteren en wordt wakker en stel je open voor de bron van Licht en waarheid: God. Denken is meer dan ratio, misschien zelfs wel ratio overstijgend, als we oren hebben om te horen, horen naar de Geest van God, die het borrelen in het hart in gang zet. Die het zoeken naar waarheid in gang zet.

*Benedictus van Nursia Uit: De Regel 1, 8-13 (Genomen uit de vertaling van Patrick Lateur 2010)
1. Luister aandachtig, mijn zoon, naar wat je meester voorschrijft en neig naar hem het oor van je hart.*

8 Laten wij dus eindelijk opstaan, want de Schrift maakt ons wakker met de woorden: 'Het uur is aangebroken waarop wij uit de slaap moeten ontwaken.' Laten wij onze ogen openen voor het licht dat komt van God, en met verbaasde oren luistern naar wat de stem van God ons elke dag toeroept, terwijl het vermanend klinkt: 'Horen jullie vandaag zijn stem, maak dan je hart niet ongevoelig.' En nog: 'Wie oren heeft om te horen, moet horen wat de Geest tegen de gemeenten zegt.' En wat zegt Hij? 'Kom, kinderen, luister naar mij, ik leer je ontzag voor de Heer.' Ga snel je weg zolang het levenslicht er is en laat de duisternis van de dood je niet overvallen.'

7 augustus

Voorganger: Johanneke Bosman
Thema: Onze ware ik (Thomas Merton)
Lezing: Lucas 1, 46b-55

Ontdekken wie je bent, is mede zoeken naar waarheid. Doordenken wie je bent, wie je zou kunnen zijn, wie je hoopt te zijn is een queeste naar echtheid, naar naaktheid, naar waarheid. Merton verbindt dat met het zoeken naar de ware ik, met het vinden van zichzelf in God. Hij kan zichzelf daarmee niet meer los denken van God. Hoe kom je op het spoor van God, om daarmee "volledig" jezelf te kunnen worden, je zelf te vinden? Volgens Merton is dat God. De waarheid van de mens, zou je dan kunnen zeggen misschien, ligt in God. In de relatie schepper-schepsel en je ego vinden door het los te laten in God.

Thomas Merton

*Uit: Zaden van contemplatie
(hoofdstuk De dingen in hun identiteit)*

Daarom is er slechts één probleem waarvan mijn hele bestaan, mijn vrede en geluk afhangen: mezelf ontdekken door God te ontdekken. Wanneer is Hem vind zal ik mezelf vinden en als ik mijn ware zelf vind, zal ik hem vinden. Maar hoewel dat eenvoudig lijkt, is het in werkelijkheid oneindig moeilijk. Als ik aan mijzelf ben overgelaten is het zelfs volstrekt oneindig moeilijk. Als ik aan mijzelf ben overgelaten is het zelfs volstrekt onmogelijk. Want al kan ik iets over het bestaan en de aard van God weten met mijn eigen verstand, dan toch is er geen menselijke en rationele manier waarop ik in contact, in bezit, van Hem kan komen, waardoor ik kan ontdekken wie Hij werkelijk is en wie ik ben in Hem. Dat is iets dat geen mens op eigen houtje kan doen. En ook alle mensen en alle geschapen dingen in het universum kunnen Hem bij dit werk helpen. De enige die me kan leren om God te vinden is God zelf, Hij alleen.

14 augustus

Voorganger: Jorn den Hertog (begin Uitweek)

<p>Wil je een dienst mee voorbereiden? Je kunt je opgeven bij de voorganger of via de website van de Janskerk. Ga onder Vieringen naar het overzicht van de lezingencycli, kies een cyclus en selecteer 'Ik doe mee' bij de zondag die je wilt helpen voorbereiden.</p>
--

Thema: 'Meer ruimte in ons leven' (Carl Sagan)
Lezing: Psalm 8

In zijn boek 'Pale Blue Dot' reflecteert astronoom Carl Sagan op de aarde, vanuit ruimteschip Voyager I. Volgens hem kan het nadenken over het universum een 'gecombineerde ervaring van vervoering en nederigheid' teweegbrengen. Kunnen we ons verwonderen over de grootsheid van de ruimte en is deze verwondering een uitnodiging om ook hier beneden meer ruimte in ons leven te ervaren? Marjolein van Heemstra geeft in 'In lichtjaren heeft niemand haast' een voorzet.

Look again at that dot. That's here. That's home. That's us. On it everyone you love, everyone you know, everyone you ever heard of, every human being who ever was, lived out their lives. The aggregate of our joy and suffering, thousands of confident religions, ideologies, and economic doctrines, every hunter and forager, every hero and coward, every creator and destroyer of civilization, every king and peasant, every young couple in love, every mother and father, hopeful child, inventor and explorer, every teacher of morals, every corrupt politician, every "superstar," every "supreme leader," every saint and sinner in the history of our species lived there-on a mote of dust suspended in a sunbeam. – Carl Sagan, Pale Blue Dot

21 augustus

Voorganger: Marian Geurtsen
Thema: Onzeker weten
Lezing: Johannes 18,33-38

Wanneer Jezus voor Pilates wordt gebracht, wordt de verwarring hoorbaar in het vraaggesprek dat zich ontvouwt. Pilates wil zijn vinger niet branden aan de kwestie Jezus, bang als hij is voor opstand en onrust die zijn eigen positie aan het wankelen brengen. Wie is de mens die voor hem staat? Over welk koningschap heeft Jezus het? Wat is waarheid in Gods ogen? Wat doe je als alle vaste kaders lijken te verschuiven? Wie ben je dan? Onzekerheid wordt dan als voorwaarde om over God te kunnen spreken. Over die vorm van onzeker weten gaat het boek 'onzeker weten. Een inleiding in de radicale theologie' waar onderstaand fragment uit komt.

**Rikko Voorberg, Bram Kalkman, Gerko Tempelman*, Onzeker weten. Een inleiding in de radicale theologie/, Uitgeverij KokBoekencentrum :*

“God is dood, lang leve God”, schrijft de postmoderne filosoof John Caputo een tikkeltje raadselachtig. Met die ene zin vat hij de weg die God de afgelopen eeuwen heeft afgelegd goed samen...En toch hebben we het nog over God. Het oude zeker weten mag dan wel niet meer werken, maar blijkbaar wil dat niet zeggen dat we klaar zijn met God. Op verrassende manieren keren filosofen vandaag de dag God binnenstebuiten om te zien waar leven in zit. Met in de voorste linies de twee filosofen die de belangrijkste denkrichtingen van de radicale theologie vormen: John Caputo en Slavoj Žižek. Ze laten zien dat onzekerheid geen gebrek is, maar mogelijk zelfs een voorwaarde om überhaupt over God te spreken.”

Wil je een dienst mee voorbereiden? Je kunt je opgeven bij de voorganger of via de website van de Janskerk. Ga onder Vieringen naar het overzicht van de lezingencycli, kies een cyclus en selecteer 'Ik doe mee' bij de zondag die je wilt helpen voorbereiden.